

Gymnospermer eller ej – ett genmäle

I sin anmälan i SBT 95:5 (2001) av den senaste upplagan av Krok & Almquist, Svensk Flora framför Hans-Erik Wanntorp kritiska synpunkter på att begreppet ”gymnospermer” används i en rubrik i floran. Väl medvetna om att gymnospermer enligt nu gängse kladistiska arbetsmetoder och synsätt inte utgör någon strikt monofyletisk grupp, valde vi att använda den försvenskade formen för att därmed markera att gruppen inte ges någon taxonomisk rang. Namnet, som är väl inarbetat i botaniskt språkbruk, står som synonym till ”nakenfröiga” växter, som också är ett något ålderdomligt, men knappast kontroversiellt ord. Gymnospermer är alltså en sammanfattande benämning för fröväxter som saknar pistill och frukt. Självklart ändras det vetenskapliga synsättet, men man kan för den skull inte utan vidare utplåna kända och väl etablerade begrepp. Vi vill också framhålla att en flora inte gör anspråk på att presentera en fullständig taxonomisk hierarki för de växter som behandlas, utan skall i första hand fungera som en bestämningsbok på artnivå.

Det finns många organismgrupper som inte är monofyletiska, men vars namn man inte ifrågasatt och som vi inte vill vara utan, till exempel alger, lavar, pyrenomyceter och kryptogamer. Att helt utplåna dessa begrepp skulle tyda på ett fun-

damentalistiskt bildstormande som inte kan accepteras i vetenskapliga sammanhang.

Vi har utan att blinka även bibehållit namnen på klasser enligt

Linnés sexualsystem i huvudnyckel

1. Vi behöver väl inte poängtera att vi därför inte ansluter oss till Linnés system i detta avseende. Vi behåller nyckeln dels av pietetsskäl

(”Kroken” skall fortsätta att vara ”Kroken”), dels därför att den är väl beprövad. Att konstruera en ny huvudnyckel enligt ett annat system skulle vara förenat med ett enormt arbete för att kunna täcka in all den variation som finns inom famil-

jer och släkten.

Några andra synpunkter som framförs i anmälan kunde vi också kommentera, men avstår från det och vill bara nämna att vi är medvetna om lapsusen med släktnyckeln på fibblorna, som vi vid första möjliga tillfälle skall korrigera.

★ LENA OCH BENGT JONSELL

lena.jonsell@swipnet.se

